

WOJEWODA LUBUSKI

Gorzów Wlkp., dnia 03 grudnia 2013r.

SO-I.431.12.2013.JPaI

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 6 ust. 4 pkt 4 ustawy z dnia 15 lipca 2011r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092), zwanej dalej „ustawą” pracownicy Wydziału Spraw Obywatelskich, Cudzoziemców i Cyfryzacji Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego przeprowadzili kontrolę w Urzędzie Miasta Żagań w zakresie całokształtu działalności związanej z ewidencją ludności i dowodami osobistymi.

Jednostka kontrolowana – Urząd Miasta Żagań, Plac Słowiański 17, 68-100 Żagań, którego kierownikiem jest Burmistrz – pan Daniel Marchewka, Regon: 000526794, NIP 924-18-50-354. Osobami odpowiedzialnymi są: Burmistrz Miasta Żagań – pan Daniel Marchewka oraz pani Grażyna Niklewicz – Naczelnik Wydziału Spraw Obywatelskich. Osobami udzielającymi wyjaśnień były: pani Marzena Glanc – referent ds. dowodów osobistych, pani Ewa Dziedzic – inspektor ds. ewidencji ludności, pani Katarzyna Fidik – referent zajmujący się postępowaniami administracyjnymi w sprawach meldunkowych.

Jednostka kontrolująca – Lubuski Urząd Wojewódzki w Gorzowie Wlkp. w składzie:

Ewa Szoppe – kierownik Oddziału Spraw Obywatelskich w Wydziale Spraw Obywatelskich, Cudzoziemców i Cyfryzacji, jako przewodnicząca zespołu kontrolującego na podstawie upoważnienia nr 388-1/2013 z dnia 10.09.2013 r.;

Joanna Paluch – inspektor w Oddziale Spraw Obywatelskich Wydziału Spraw Obywatelskich, Cudzoziemców i Cyfryzacji na podstawie upoważnienia nr 388-2/2013 z dnia 10.09.2013 r.

Kontrola rozpoczęła się i zakończyła w dniu 13 września 2013 r. Kontrolujący dokonali wpisu w książce kontroli Urzędu Miasta Żagań pod nr 7/2013.

Zakres kontroli i okres objęty kontrolą:

Realizacja zadań z zakresu administracji rządowej wynikających z ustawy z dnia 10 kwietnia 1974 r. o ewidencji ludności i dowodach osobistych wraz z aktami wykonawczymi w okresie od 01 stycznia 2013 r. do 30 czerwca 2013 r., ze szczególnym uwzględnieniem:

- rejestracji zdarzeń meldunkowych obywateli polskich i cudzoziemców w drodze czynności materialno-technicznej;
- prowadzenia postępowań administracyjnych w sprawach meldunkowych;
- wprowadzania danych do systemów teleinformatycznych;
- procedury przyjmowania i wydawania dowodów osobistych;
- udostępniania danych osobowych zawartych w gminnym zbiorze meldunkowym, jak i ewidencji wydanych i unieważnionych dowodów osobistych.

WNIOSKI I UWAGI

W kontrolowanym okresie dokonano 946 zgłoszeń pobytu stałego lub czasowego w drodze czynności materialno – technicznej. W tym samym czasie 1360 osób dokonało wymeldowania. W analizowanym okresie przyjęto 14 zgłoszeń pobytu czasowego cudzoziemców, w tym 4 osoby na pobyt do 3-miesięcy, a 9 osób na pobyt powyżej 3-miesięcy.

W realizacji powyższego zadania stwierdzono znaczące nieprawidłowości.

Zgłaszanie i przyjmowanie danych do zameldowania i wymeldowania odbywało się niezgodnie z procedurą opisaną w rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 27 grudnia 2010 r. w sprawie zgłaszania i przyjmowania danych niezbędnych do zameldowania i wymeldowania oraz prowadzenia ewidencji ludności i ewidencji wydanych i unieważnionych dowodów osobistych (Dz. U. Nr 257, poz. 1743). Sprawdzono ponad 50% złożonych w kontrolowanym okresie druków meldunkowych, na podstawie których stwierdzono, iż wszystkie rubryki są prawidłowo wypełniane, jednak w wielu przypadkach brakuje wymaganych podpisów bądź złożone podpisy są nieprawidłowe. W większości przyjętych zgłoszeń właściciel lokalu potwierdzał nie tylko pobyt osoby w lokalu, ale także wiarygodność danych widniejących na zgłoszeniu, co zgodnie z przepisami, leży w obowiązku osoby zgłaszającej pobyt, a nie właściciela lokalu. Powyższa praktyka stosowana była przez cały okres podlegający kontroli. Zespół kontrolny pouczył o konieczności prawidłowego składania podpisów i potwierdzania danych zawartych w zgłoszeniu pobytu.

W zakresie prowadzenia postępowań administracyjnych w sprawach meldunkowych w kontrolowanym okresie wszczęto 55 postępowań, z czego na dzień przeprowadzania kontroli zakończonych było 39. W trakcie prowadzonych postępowań organ nie podejmował wystarczających czynności do ustalenia miejsca aktualnego pobytu wszystkich stron postępowania. W przypadku nieobecności osoby w miejscu zameldowania organ automatycznie ustanawiał pełnomocnika do reprezentowania osoby nieobecnej w prowadzonym postępowaniu. W przypadku postępowań o znakach: WSO.5343.16.2013.MR oraz WSO.5343.21.2013.MR nie powiadomiono osoby przebywającej za granicą o wszczęciu postępowania oraz nie umożliwiono jej wypowiedzenia się w sprawie. W trakcie postępowań kierowano do stron lub świadków wezwania do udzielenia pisemnych wyjaśnień lub stawienia się w urzędzie w celu ich złożenia. W wezwaniach tych nie wskazywano podstawy prawnej do przeprowadzenia czynności, nie określano w jakim charakterze dane osoby są wzywane do organu oraz nie pouczano o ewentualnych konsekwencjach zignorowania wezwania. Ponadto postępowania o znakach WSO.5343.10.2013.MR oraz WSO.5343.14.2013.MR zostały nieprawidłowo zakończone poprzez umorzenie. W pierwszym z nich wydano decyzję na podstawie przesłanej do pracownika urzędu wiadomości elektronicznej, nie zawierającej podpisu elektronicznego, w drugim natomiast decyzję wydano po wycofaniu wniosku przez męża wnioskodawczyni, który nie przedstawił pełnomocnictwa do wykonania tej czynności. Równocześnie strony po odbiorze decyzji w sprawach nie wniosły na nie odwołania, przez co nie ma konieczności wzruszania decyzji. Jednakże przyjęcie powyższych wniosków o umorzenie, a następnie wydanie decyzji było nieprawidłowe. W licznych przypadkach stwierdzono brak potwierdzenia odbioru decyzji przez sądownie ustanowionego pełnomocnika osób nieobecnych w postępowaniu. Bez potwierdzenia doręczenia decyzji wszystkim stronom postępowania stwierdzano ich uprawomocnienie się, co jest niezgodne z przepisami k.p.a. Zespół kontrolny pouczył o konieczności informowania osób przebywających za granicą, których prawdopodobny adres został organowi przez wnioskodawcę wskazany, o wszczęciu postępowania oraz o umożliwieniu tym osobom wyznaczenia pełnomocnika do ich reprezentowania. Wskazano, aby przed ustanawianiem

pełnomocnika z urzędu dla osoby nieobecnej w postępowaniu, występowano do Krajowego Rejestru Karnego z zapytaniem, czy osoby, których miejsce aktualnego pobytu nie jest znane, figurują w Kartotece Osób Pozbawionych Wolności bądź Poszukiwanych Listem Gończym. Ponadto zwrócono uwagę na brak przywoływania podstawy prawnej w wezwaniach kierowanych do stron oraz świadków oraz brak pouczeń. Zasadniczą nieprawidłowością jest także brak potwierdzeń odbioru decyzji przez pełnomocnika. W przypadku wniesienia odwołania od decyzji, data jej doręczenia jest niemożliwa do ustalenia.

W systemie informatycznym ewidencja ludności prowadzona jest w oparciu o program SELVIN. Podczas kontroli stwierdzono, że spełnia on wymagania w zakresie gromadzenia danych określonych w art. 44a ustawy o ewidencji ludności i dowodach osobistych. Dane w systemie są aktualizowane i przesyłane do Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego na bieżąco, dzięki czemu wojewódzki zbiór meldunkowy i zbiór PESEL zawierają dane zgodne ze stanem rzeczywistym.

Kontroli poddano również prawidłowość przyjmowania wniosków o wydanie dowodu osobistego. W kontrolowanym okresie wydano 1369 dowodów osobistych. Na dzień kontroli 259 mieszkańców gminy nie dokonało wymiany starego książeczkowego dowodu na nowy. Z uzyskanych informacji wynika, że osoby te przebywają za granicą. Nie stwierdzono nieprawidłowości w wykonywaniu powyższego zadania. Zespół kontrolny sprawdził następujące koperty dowodowe: 41426, 41427, 41428, 41534, 41535, 41536, 41540, 41541, 41542, 41543, 41669, 41670, 41671, 41672, 41673, 41674, 41848, 41849, 41850, 41851, 41852, 41853, 42020, 42021, 42022, 42024. W przypadku jednej koperty dowodowej o numerze 41534 stwierdzono brak aktu stanu cywilnego. Koperta ta znajdowała się wcześniej w Szprotawie, gdzie nie wystawiono wymaganego aktu. Pozostałe koperty dowodowe zawierały wszystkie wymagane dokumenty, tj. wniosek o wydanie dowodu osobistego, akty stanu cywilnego, gdy ich złożenie jest wymagane, odcinek B formularza. Wnioski dowodowe wypełniane są prawidłowo. W przypadku dowodów wydawanych małoletnim, zgodę na ich wydanie wyrażali oboje rodzice składając swoje podpisy na wnioskach o wydanie dowodu.

Podmiot kontrolowany w I półroczu 2013 r. wydał 177 zaświadczeń na podstawie art. 44g ust. 1 ustawy o ewidencji ludności i dowodach osobistych oraz udostępnił 804 informacje dotyczące danych osobowych i adresowych z gminnego zbioru meldunkowego w oparciu o art. 44 h ustawy. W kilku przypadkach stwierdzono udostępnienie danych jedynie na podstawie imienia i nazwiska osoby, o której dane występowano. Zgodnie z art. 44i ust. 5 ustawy z dnia 10 kwietnia 1974r. o ewidencji ludności i dowodach osobistych (t.j. Dz. U. z 2006r. Nr 139, poz. 993 ze zm.) organ rozpatrujący wniosek odmawia, w drodze decyzji administracyjnej, udostępnienia danych osobowych, jeżeli udostępnienie danych spowodowałoby naruszenie dóbr osobistych osoby, której dotyczą, lub innych osób. W przypadku, gdy w gminnym zbiorze meldunkowych znajdują się dane jednej osoby o imieniu i nazwisku z wniosku, która pod wskazanym we wniosku adresem nigdy nie była zameldowana, a wnioskodawca nie przedstawił dodatkowych informacji, takich jak nazwisko rodowe, data urodzenia, miejsce urodzenia, czy nr PESEL, nie można jednoznacznie ustalić czy złożony wniosek dotyczył osoby figurującej w gminnym zbiorze meldunkowym. Tym samym istnieje obawa, że zostaną przekazane dane, dotyczące innej osoby niż wskazana we wniosku. Sytuacja taka zgodnie z art. 44i ust. 5 mogłaby doprowadzić do naruszenia dóbr osoby, której nie dotyczy wniosek o udostępnienie danych. Powyższe stanowisko organu nadzorującego zostało przedstawione podczas kontroli. Organ poddawany kontroli udostępnia dane przede wszystkim komornikom sądowym, starostwom, sądom, Straży Granicznej, Powiatowemu Centrum Pomocy Rodzinie, Wojskowej Komendzie Uzupełnień w Żaganiu.

Biorąc pod uwagę okres objęty kontrolą oraz realizację zadań z zakresu administracji rządowej wynikających z ustawy z dnia 10 kwietnia 1974 r. o ewidencji ludności i dowodach osobistych wraz z aktami wykonawczymi zespół kontrolny wydaje ocenę **pozytywną z nieprawidłowościami**.

ZALECENIA POKONTROLNE

Zawiadamiając o powyższym proszę o podjęcie stosownych działań zmierzających do uniknięcia wskazanych nieprawidłowości w przyszłości. Zobowiązuję zatem Burmistrza Miasta Żagań do:

1. Przestrzegania procedury zgłaszania i przyjmowania danych do zameldowania i wymeldowania wynikającej z ustawy z dnia 10 kwietnia 1974 r. o ewidencji ludności i dowodach osobistych (t.j. Dz. U. z 2006 r. Nr 139, poz. 993 ze zm.) oraz opisanej w rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 27 grudnia 2010 r. w sprawie zgłaszania i przyjmowania danych niezbędnych do zameldowania i wymeldowania oraz prowadzenia ewidencji ludności i ewidencji wydanych i unieważnionych dowodów osobistych (Dz. U. Nr 257, poz. 1743).
2. Przestrzegania i stosowania przepisów kodeksu postępowania administracyjnego, w szczególności w zakresie prawidłowego informowania stron o podjętych działaniach oraz do rzetelnego gromadzenia materiału dowodowego (łącznie z potwierdzeniami odbioru decyzji przez wszystkie strony postępowania).
3. Uzupełnienia zakończonych postępowań w sprawach meldunkowych o potwierdzenia odbioru decyzji przez kuratora – przedstawiciela osoby nieobecnej w postępowaniu.
4. Uzupełnienia koperty dowodowej o numerze 41534 o akt stanu cywilnego wnioskodawcy.
5. Prawidłowego analizowania i oceniania wniosków o udostępnienie danych osobowych i adresowych z gminnego zbioru meldunkowego.

Na podstawie art. 46 ust. 3 pkt 3 ustawy oczekuję w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o wykonaniu zaleceń lub wykorzystaniu wniosków, a także o podjętych działaniach lub przyczynach ich niepodjęcia.

Wystąpienie pokontrolne sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden przekazano panu Danielowi Marchewka – Burmistrzowi Miasta Żagań.

z up. WOJEWODY LUBUSKIEGO

Jan Świrepo
Wicewojewoda Lubuski

Wykonano w 2 egz.:

1. Burmistrz Żagania,
2. a/a.